

Проектування розподілених систем
Task 2 - Розгортання і робота з distributed in-memory data structures на
основі Hazelcast: Distributed Map
Мартиненко Денис ФБ-42мп

1. Встановити і налаштувати Hazelcast:

pip install hazelcast-python-client

docker network create -d bridge hazelcast-network

docker-compose up

- Було зроблено у мене на хості ще минулого семестру

2. Сконфігурувати і запустити 3 ноди (інстанси) об'єднані в кластер
або як частину Java-застосування, або як окремі застосування

<http://localhost:8080/cluster-connections>

The screenshot displays the Hazelcast Management Center interface. At the top, there is a 'Connect Directly' form with the following fields: 'Cluster Name' (labeled 'lab1') and 'Member Addresses' (labeled '192.168.0.105'). An 'Enabled' toggle switch is set to 'ON'. At the bottom of the form are 'Cancel' and 'CONNECT' buttons. Below the form, the 'Cluster Connections' section is visible. It features a large 'Add' button (a blue circle with a white plus sign) on the left. On the right, a cluster card for 'lab1' is shown with a green checkmark icon. The card displays the following information: 'State: ACTIVE', 'Safe Members: 3/3', 'Clients: 0', and 'Stream Processing and SQL enabled'. A 'VIEW CLUSTER' button is located at the bottom of the card.

3. Продемонструйте роботу Distributed Map

- використовуючи API створіть Distributed Map
- запишіть в неї 1000 значень з ключем від 0 до 1к

```
lab2.ipynb
+ Code + Markdown | ▶ Run All ↺ Restart ≡ Clear All Outputs | Jupyter Variables ≡ Outline ...

[1] ✓ 1.8s
import hazelcast
import time

hz = hazelcast.HazelcastClient(cluster_name='lab1')

[2] ✓ 7.8s
map = hz.get_map('my-distributed-map').blocking()
for key in range(1000): map.set(key, key)
```

- за допомогою Management Center подивіться на розподіл значень по нодах

Map Statistics (In-Memory Format: BINARY)

RESET TIME 1 minute ago → now Default View

Member	Entries	Gets	Puts	Removals	Sets	Entry Memory	Events	Hits
192.168.0.105:5701	324	0	0	0	324	39.23 kB	0	0
192.168.0.105:5702	340	0	0	0	340	41.17 kB	0	0
192.168.0.105:5703	336	0	0	0	336	40.69 kB	0	0
TOTAL	1 000	0	0	0	1 000	121.09 kB	0	0

1 - 3 of 3 Rows 10

- подивитись як зміниться розподіл даних по нодах:

○ якщо відключити одну ноду

67.60% / 800% (8 CPUs available)

1.43GB / 3.65GB

Search

Only show running containers

Delete

Name	Container ID	Image	Port(s)	Actions
lab1	-	-	-	
node1	df40f994381a	hazelcast/h	5701:5701	

Map Statistics (In-Memory Format: BINARY)

RESET TIME 1 minute ago → now Default View

Member	Entries	Gets	Puts	Removals	Sets	Entry Memory	Events	Hits
192.168.0.105:5701	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
192.168.0.105:5702	499	0	0	0	340	60.43 kB	0	0
192.168.0.105:5703	501	0	0	0	336	60.67 kB	0	0
TOTAL	1 000	0	0	0	676	121.09 kB	0	0

1 - 3 of 3 Rows 10

○ Відключити дві ноди

☐ lab1
☐ node1
☐ node3
☒ node2
☐ mc

Map Statistics (In-Memory Format: BINARY)

RESET TIME 1 minute ago → now Default View

Member	Entries	Gets	Puts	Removals	Sets	Entry Memory	Events	Hits
192.168.0.105:5703	1 000	0	0	0	336	121.09 kB	0	0
TOTAL	1 000	0	0	0	336	121.09 kB	0	0

1 - 1 of 1 Rows 10

- Чи буде втрата даних?
Втрати даних не було.

4. Продемонструйте роботу Distributed Map without locks використовуючи 3 клієнта, на кожному з них одночасно запустіть інкремент значення для одного й того самого ключа в циклі на 10К ітерацій:

```
import multiprocessing
import hazelcast
import time

def increment_without_lock(iterations=10000, batch_size=10):
    """
    Кожен процес локально інкрементує значення batch_size разів,
    після чого робить один мережевий запит get/put.
    """
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    distributed_map = client.get_map("distributed-map").blocking()

    # Ініціалізація ключа "key", якщо він ще не встановлений
    if distributed_map.get("key") is None:
        distributed_map.put("key", 0)

    local_increments = 0
    for i in range(iterations):
        local_increments += 1

        # Кожні batch_size ітерацій оновлюємо значення у Hazelcast
        if (i + 1) % batch_size == 0:
            current_val = distributed_map.get("key")
            new_val = current_val + local_increments
            distributed_map.put("key", new_val)
            local_increments = 0

    # Записуємо залишок (якщо є)
    if local_increments > 0:
        current_val = distributed_map.get("key")
```

```

        new_val = current_val + local_increments
        distributed_map.put("key", new_val)

    client.shutdown()

if __name__ == "__main__":
    processes = []
    start_time = time.time()

    # Запуск 3 процесів, кожен робить 10_000 інкрементів
    for i in range(3):
        p = multiprocessing.Process(
            target=increment_without_lock,
            name=f"P{i+1}",
            args=(10000, 10) # 10_000 ітерацій, оновлення кожні 10
        )
        p.start()
        processes.append(p)

    for p in processes:
        p.join()

    # Підключаємося окремо для виведення фінального значення
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    final_value = client.get_map("distributed-map").blocking().get("key")
    elapsed = time.time() - start_time
    print(f"Фінальне значення ключа 'key' (без блокувань): {final_value}. Час
    виконання: {elapsed:.2f} с.")
    client.shutdown()

```

- подивиться яке кінцеве значення для ключа “key” буде отримано (чи вийде 30K?)

Фінальне значення ключа 'key' (без блокувань): 25739. Час виконання: 187.34 с.

5. Зробіть те саме з використанням песимістичним блокування та поміряйте час:

```
import multiprocessing
import hazelcast
import time

def increment_with_pessimistic_lock(iterations=10000):
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    distributed_map = client.get_map("distributed-map").blocking()
    lock = client.get_lock("key_lock")

    # Ініціалізація ключа "key"
    if distributed_map.get("key") is None:
        distributed_map.put("key", 0)

    for i in range(iterations):
        lock.lock()
        try:
            value = distributed_map.get("key")
            new_value = value + 1
            distributed_map.put("key", new_value)
        finally:
            lock.unlock()

    client.shutdown()

if __name__ == "__main__":
    processes = []
    start_time = time.time()

    for i in range(3):
        p = multiprocessing.Process(
            target=increment_with_pessimistic_lock,
            name=f"P{i+1}",
            args=(10000,)
        )
        p.start()
        processes.append(p)

    for p in processes:
        p.join()

    client = hazelcast.HazelcastClient()
    final_value = client.get_map("distributed-map").blocking().get("key")
    elapsed = time.time() - start_time
    print(f"Фінальне значення ключа 'key' (песимістичне блокування): {final_value}. Час: {elapsed:.2f} с.")
    client.shutdown()
```

Фінальне значення ключа 'key' (песимістичне блокування): 30000. Час виконання: 486.89 с.

6. Зробіть те саме з використанням оптимістичним блокуванням та поміряйте час:

```
import multiprocessing
import hazelcast
import time

def increment_with_optimistic_lock(iterations=10000):
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    distributed_map = client.get_map("distributed-map").blocking()

    # Ініціалізація ключа "key"
    if distributed_map.get("key") is None:
        distributed_map.put("key", 0)

    for i in range(iterations):
        while True:
            old_value = distributed_map.get("key")
            new_value = old_value + 1
            # replace_if_same повертає True, якщо заміна пройшла успішно
            if distributed_map.replace_if_same("key", old_value, new_value):
                break

    client.shutdown()

if __name__ == "__main__":
    processes = []
    start_time = time.time()

    for i in range(3):
        p = multiprocessing.Process(
            target=increment_with_optimistic_lock,
            name=f"P{i+1}",
            args=(10000,)
        )
        p.start()
        processes.append(p)

    for p in processes:
        p.join()

    client = hazelcast.HazelcastClient()
    final_value = client.get_map("distributed-map").blocking().get("key")
    elapsed = time.time() - start_time
    print(f"Фінальне значення ключа 'key' (оптимістичне блокування): {final_value}. Час: {elapsed:.2f} с.")
```

```
client.shutdown()
```

Фінальне значення ключа 'key' (оптимістичне блокування): 30000. Час виконання: 351.12 с.

7. Порівняйте результати кожного з запусків

- для реалізації без блокувань маєте спостерігати втрату даних;
- для реалізації з песимістичним та оптимістичним блокуванням мають бути однакові результати
- песимістичний чи оптимістичний підхід працює швидше?
 - Оптимістичний працює швидше

8. Робота з Bounded queue

- на основі Distributed Queue налаштуйте Bounded queue на 10 елементів

```
<queue name="default">
  <statistics-enabled>true</statistics-enabled>
  <max-size>10</max-size>
  <backup-count>1</backup-count>
  <async-backup-count>0</async-backup-count>
  <empty-queue-ttl>-1</empty-queue-ttl>
  <merge-policy batch-size="100">com.hazelcast.spi.merge.PutIfAbsentMergePolicy</merge-policy>
</queue>
<multimap name="default">
```

- запустіть одного клієнта який буде писати в чергу значення 1..100, а двох інших які будуть читати з черги
 - під час вичитування, кожне повідомлення має вичитуватись одразу

```
[Producer] Додаємо значення: 1
[Producer] Додаємо значення: 2
[Consumer 1] Отримано значення: 1
[Producer] Додаємо значення: 3
[Consumer 2] Отримано значення: 2
[Producer] Додаємо значення: 4
[Consumer 1] Отримано значення: 3
[Producer] Додаємо значення: 5
[Consumer 2] Отримано значення: 4
[Producer] Додаємо значення: 6
[Consumer 1] Отримано значення: 5
[Producer] Додаємо значення: 7
[Consumer 2] Отримано значення: 6
[Producer] Додаємо значення: 8
[Consumer 1] Отримано значення: 7
[Producer] Додаємо значення: 9
[Consumer 2] Отримано значення: 8
[Producer] Додаємо значення: 10
[Consumer 1] Отримано значення: 9
[Producer] Додаємо значення: 11
[Consumer 2] Отримано значення: 10
[Producer] Додаємо значення: 12
[Consumer 1] Отримано значення: 11
[Producer] Додаємо значення: 13
[Consumer 2] Отримано значення: 12
...
[Producer] Надсилаємо сигнали завершення (None) для споживачів.
[Consumer 1] Отримано сигнал завершення. Завершення роботи.
[Consumer 2] Отримано сигнал завершення. Завершення роботи.
Усі процеси завершено. Робота Bounded Queue демонструвана успішно.
Output is truncated. View as a scrollable element or open in a text editor. Adjust cell output settings...
```

```

import multiprocessing
import hazelcast
import time

def producer():
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    queue = client.get_queue("bounded-queue").blocking()

    # Запис чисел від 1 до 100
    for value in range(1, 101):
        print(f"[Producer] Додаємо значення: {value}")
        queue.put(value) # Якщо черга заповнена (максимум 10 елементів), ця
операція блокуватиметься
        time.sleep(0.1) # Невелика затримка для наочності

    # Після завершення виробництва надсилаємо "сигнали завершення" для споживачів
    print("[Producer] Надсилаємо сигнали завершення (None) для споживачів.")
    # Оскільки споживачів два, надсилаємо два None
    queue.put(None)
    queue.put(None)

    client.shutdown()

def consumer(consumer_id):
    client = hazelcast.HazelcastClient()
    queue = client.get_queue("bounded-queue").blocking()

    while True:
        item = queue.take() # Блокується, якщо черга порожня
        if item is None:
            print(f"[Consumer {consumer_id}] Отримано сигнал завершення.
Завершення роботи.")
            break
        print(f"[Consumer {consumer_id}] Отримано значення: {item}")

    client.shutdown()

if __name__ == "__main__":
    processes = []

    # Запуск процесу-продюсера
    prod_process = multiprocessing.Process(target=producer, name="Producer")
    prod_process.start()
    processes.append(prod_process)

    # Запуск двох процесів-споживачів
    for i in range(1, 3):
        cons_process = multiprocessing.Process(target=consumer, name=f"Consumer-
{i}", args=(i,))
        cons_process.start()
        processes.append(cons_process)

```



```
# Очікуємо завершення всіх процесів
for p in processes:
    p.join()

print("Усі процеси завершено. Робота Bounded Queue демонстрована успішно.")
```

- яким чином будуть вичитуватись значення з черги двома клієнтами?
 - Оскільки черга в Hazelcast – це структура з черговим видаленням, кожне значення, записане в чергу, після операції `take()` видаляється. Тобто, якщо два споживача читають із черги одночасно, кожен з них отримає деякі елементи (розподіл може бути нерівномірним залежно від того, хто першим виконає `take()`), і кожне значення буде спожите лише одним клієнтом.
- перевірте яка буде поведінка на запис якщо відсутнє читання, і черга заповнена
 - Якщо продюсер намагається додати елемент в уже заповнену чергу (10 елементів), то метод `put()` буде блокуватися до тих пір, поки хоча б один елемент не буде забраний з черги. Якщо використовувати `offer()` з таймаутом, то при переповненні метод поверне `False` після закінчення таймауту, що дозволяє обробити ситуацію.